

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

A Komáromi Klapka György Múzeum, a 2025. 07. 15. napon benyújtott, 505106/02601 azonosító szám alatt nyilvántartásba vett pályázati célt, azaz a *Komárom, komáromiak, komáromi alakulatok a második világháborúban* című időszak kiállítás megrendezését, valamint a hozzá kapcsolódó katalógus megjelentetését elvégezte.

Komárom „katonaváros” jelzője a második világháború időszakára is találó. Az 1938-as hadrendi változások miatt az 1939-től egységes város újra az ország egyik jelentős helyőrségévé vált, ahol a szárazföldi haderőnek szinte minden fegyverneme képviseltette magát. Jelentőségét jól mutatja, hogy a M. kir. székesfehérvári II. honvéd hadtest 1940-es kimutatása alapján 24 alakulat, alegység állomásozott a helyőrség 16 laktanyájában. A városban magasabb szervezeti egységek is helyet kaptak, mint például a 6. honvéd gyalogdandár parancsnoksága, illetve a katonaságot kiszolgáló logisztikai elemek, mint például a II. honvéd tüzér és fegyverjavító műhely vagy a 2. sz. honvéd helyőrségi kórház. Az egységes város bevonulási központ lett, melyet a 6. honvéd kiegészítő parancsnokság irányított, illetve a Gesztesi- és Komáromi járás katonai parancsnoksága is itt működött. A háború alatt a Komáromban állomásozó katonák létszáma a keleti hadszíntérre történő kivonulást megelőzően volt a legmagasabb. A pontos létszám nem ismert, ugyanis az aktív állomány mellett rengeteg tartalék állt rendelkezésre, illetve a veszteségek pótlása is folyamatos volt. A háború végén más szempontból vált a város fontos célponttá. A stratégiai légbombázás sújtotta város a vasúti csomópont és az olajfinomítók jelentősége miatt a magyar városok háborús károsodási rangsorában a 12. helyen szerepel.

A kiállítás és a katalógus a katonai alakulatok és a hadi események bemutatása mellett foglalkozik az 1939-ben újra egyesített Komárom, mint hátország életével, polgármestereivel, lakosai mindennapjaival, a háborús helyzetnek az iskolákra, egyházakra, üzemekre gyakorolt hatásával, a levente- és a cserkészmozgalom helyi jellemzőivel.

A kiállítás és a katalógus kitér a holokauszt helyi eseményeire, amely az 1944-es korszak meghatározó történése volt nemcsak a város, hanem a térség számára is, mivel Komáromban nyáron a környék zsidó lakosságának, összesen pedig a fasiszta hatalomátvétellel felálló új rendszernek az ellenségeit (zsidókat, baloldali elemeket, a Horthy-korszak vezető hivatalnokait, cigányokat) gyűjtő tábor működött. Előzőket Auschwitzba, utóbbiakat német munkatáborokba deportálták.

A kiállítás és a katalógus az 1938-as évtől, amely a város és a honvédség történetében is meghatározó fordulópontra volt, egészen az 1940-es évek végéig, tehát a hadifogságból való hazatérésig foglalja össze a történéseket. Komárom egy eddig kevésbé kutatott korszakának polgári és katonai eseményeibe nyújt betekintést, a szakirodalmi és levéltári kutatások mellett adatközlőink, az általunk megkeresettek és az érintettségük révén felhívásunkra jelentkezők közreműködésével.

Célunk az volt, hogy a hátországi események és a helyőrségben állomásozó alakulatok bemutatásával, illetve a városban elhelyezett emléktáblák – amelyek névsorai nem adnak hiteles képet a várost ért személyi veszteségekről – kiegészítéseként életrajzok, valamint veszteségi listák közzétételével, méltó emléket állítsunk a korszak „szereplőinek”.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

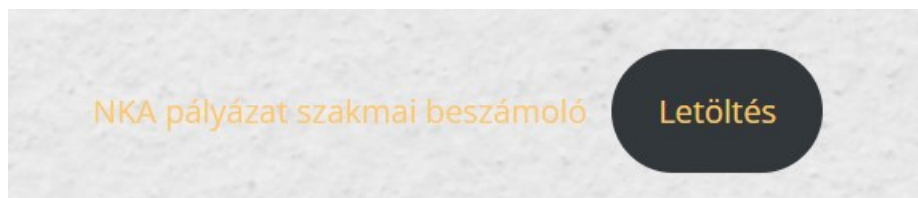
A kiállítás leírása elérhető a múzeum honlapján:

https://brigetio.hu/kiallitasok/komarom_masodik_vilaghaboru/

<http://www.kgym.hu/>

Az NKA pályázat szakmai beszámolója a múzeum honlapján, a kiállítás leírása alatt elérhető:

https://brigetio.hu/kiallitasok/komarom_masodik_vilaghaboru/

1. Kiállítás megnyitó

A Komárom, komáromiak, komáromi alakulatok a második világháborúban című időszak kiállítás 2025. december 4-én nyílt meg. A kiállítást ünnepélyes keretek között nyitotta meg Prof. Dr. habil. Szakály Sándor az MTA doktora, egyetemi tanár, a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár főigazgatója, a megnyitón közreműködött az Őrzők Együttes és a Koppánymonostori Történelmi Hagyományőrző Egyesület.

A kiállítás megnyitójának online elérhető reklámanyaga:

<http://www.kgym.hu/?q=node/143>

Komárom, Igmándi út 38.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

<https://brigetio.hu/rendezvenyek/komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-a-masodik-vilaghaboruban/>

Látogatószám: 120 fő

Médiamegjelenés:

<https://www.komarom.hu/hir.php?hirid=7892>

<https://komaromtv.hu/2025/12/09/uj-kiallitas-a-brigetio-oroksege-latogatokozpontban/>

https://www.youtube.com/watch?v=8d_K5PNK3iA

<https://veritasintezet.hu/hu/esemenytar/komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-az-elso-vilaghaboruban>

<https://felvidek.ma/event/kiallitas-komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-a-masodik-vilaghaboruban/>

<https://www.youtube.com/watch?v=uMhbYYU4HvM>

<https://www.facebook.com/reel/846777778001917>

<https://www.facebook.com/komaromtourinform/posts/kom%C3%A1rom-kom%C3%A1romiak-kom%C3%A1romi-alakulatok-a-ii-vil%C3%A1gh%C3%A1bor%C3%BAbanki%C3%A1ll%C3%ADt%C3%A1s-megnyit%C3%B3dece/1694574751526796/>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=769546526126797&set=pb.100092143701113.-2207520000>

A kiállításmegnyitó plakátja:

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

KOMÁROM,
KOMÁROMIAK,
KOMÁROMI
ALAKULATOK A
MÁSODIK
VILÁGHÁBORÚBAN
**KIÁLLÍTÁS
MEGNYITÓ**
2025. 12. 04-ÉN
18 ÓRAKOR

BRIGETIO ÖRÖKSÉGE
LÁTOGATÓKÖZPONT
(Komárom, Igmándi út 38.)

A kiállítás megrendezését
a Nemzeti Kulturális Alap
támogatta.

MEGNYITJA:
Prof. Dr. habil. Szakály Sándor
MTA doktora, egyetemi tanár
VERITAS Történetkutató Intézet és
Levéltár főigazgatója

Közreműködnek:
Őrzők Együttes
Koppánymonostori Történelmi
Hagyományőrző Egyesület

brigetio@brigetio.hu

+3634344697

www.brigetio.hu

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

A kiállításmegnyitó képei:

Komárom, Igmándi út 38.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

2. Tárlatvezetés

2026. január 14-én a Don-kanyarban elesett komáromiak tiszteletére egy rendkívüli tárlatvezetést tartottunk, amely külön is meghirdetésre került.

A rendhagyó tárlatvezetés online elérhető reklámanyaga:

<http://www.kgym.hu/?q=node/145>

<https://brigetio.hu/rendezvenyek/tarlatvezetes-a-komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-a-masodik-vilaghaboruban-cimu-kiallitasban/>

Látogatószám: 39 fő

Médiamegjelenés:

Komárom, Igmándi út 38.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

<https://www.youtube.com/watch?v=gul3wysbjzw>

<https://komaromtv.hu/2026/01/16/szemelyes-tortenetek-a-haboru-idejebol/>

<https://www.instagram.com/reel/DTfweqoEnoZ/>

<https://www.deltakn.sk/a-don-kanyar-tragediaja-komaromi-szemmel/>

<https://www.kemma.hu/helyi-kozelet/2026/01/doni-katasztrofa-komaromi-alakulatok-don-kanyar>

<https://www.facebook.com/komaromtourinform/posts/t%C3%A1rlatvezet%C3%A9s-a-kom%C3%A1rom-kom%C3%A1romiak-kom%C3%A1romi-alakulatok-a-ii-vil%C3%A1gh%C3%A1bor%C3%BAban-c%C3%ADm%C5%B1-1726629901654614/>

<https://www.facebook.com/reel/4239648109637336>

<https://www.facebook.com/komaromvaros.hivatalosoldala/posts/pfbid0UDTuApBnBMnTHenYyqm24W59L8BaxhVikzAZBUuo7RHQkVKwxkkwCNd1weZtiNoU>

<https://www.facebook.com/reel/1195606309305014>

https://www.youtube.com/watch?v=7_JerHz2jhs

A tárlatvezetés plakátja:

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

Klapka
GYÖRGY
MÚZEUM
— KOMÁROM —

BRIGETIO
ÖRÖKSÉGE
LÁTOGATÓKÖZPONT

SZÁMADÓ EMESE
ÁBRAHÁM ZSOLT
TAMÁS,
POKORNYI GÁBOR
**TÁRLAT-
VEZETÉSE**

2026. 01. 14-ÉN, 10 ÓRAKOR

A KOMÁROM, KOMÁROMIAK,
KOMÁROMI ALAKULATOK
A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN
CÍMŰ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSBAN

A kiállítás megrendezését
a Nemzeti Kulturális Alap
támogatta.

A BRIGETIO ÖRÖKSÉGE
LÁTOGATÓKÖZPONTBAN
(Komárom, Igmándi út 38.)

**A DON-KANYARBAN
ELESETT
KOMÁROMIAK
TISZTELETÉRE**

brigetio@brigetio.hu

+3634344697

www.brigetio.hu

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

A tárlatvezetés képei:

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

3. **Könyvbemutató**

2026. február 24-én 17 órakor került sor a Komárom, komáromiak, komáromi alakulatok a második világháborúban című időszaki kiállítás azonos nevű katalógusának a könyvbemutatójára, ahol Bálint Ferenc hadtörténész beszélgetett a könyv szerzőivel (Szamadó Emese, Ábrahám Zsolt Tamás, Pokornyi Gábor).

A könyvbemutató online elérhető reklámanyaga:

<http://www.kgym.hu/?q=node/150>

<https://brigetio.hu/rendezvenyek/konyvbemutato/>

Látogatószám: 102 fő

Médiamegjelenés:

<https://www.youtube.com/watch?v=slzDMZO2eY>

<https://www.kemma.hu/helyi-kozelet/2026/02/komarom-masodik-vilaghaboru-brigetio-szamadó-emese>

<https://felvidek.ma/event/konyvbemutato-komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-a-masodik-vilaghaboruban/>

<https://komaromtv.hu/2026/02/27/komarom-komaromiak-komaromi-alakulatok-a-masodik-vilaghaboruban/>

<https://www.facebook.com/reel/1455837306208086>

<https://www.facebook.com/komaromvaros.hivatalosoldala/posts/pfbid0MDsiqWgqo4yNVAQM3a9N1nPVhfpwMkZjaUDE1ZyrwtZnmvppHefWHhLT4yVhm2LJl>

A könyvbemutató plakátja és a könyv borítója:

The image shows a book cover and a poster for a book launch event. The book cover is titled "Könyvbemutató" (Book Launch) and features the logos of the Komáromi Klapka György Múzeum and Brigetio Öröksége. The text on the cover includes the date and time of the event (2026.02.24., 17 óra) and the author (Bálint Ferenc). The poster is a vertical layout with a black background and white text. It features a photograph of a man in a military uniform sitting on a stone ledge. The text on the poster includes the title of the book, the author's name, and the date and time of the event. The poster also features the logos of the Komáromi Klapka György Múzeum and Brigetio Öröksége. The book cover and poster are both designed to promote the book launch event.

Komárom, Igmándi út 38.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

A könyvbemutató képei:

Komárom, Igmándi út 38.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

A kötet kötelempéldányait eljuttattuk az OSZK Kötelempéldány és Kiadványazonosító-kezelő Osztályára.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

KOMÁROMI
Klapka György Múzeum

2900 Komárom, Igmándi út 38.; Tel.: (36)34 344-697; igazgato@brigetio.hu

Országos Széchényi Könyvtár
Kötelezpéldány és Kiadványazonosító-kezelő Osztály
BUDAPEST

Tisztelt Kötelezpéldány és Kiadványazonosító-kezelő Osztály!

Mellékelten küldöm a Komáromi Klapka György Múzeum kiadásában megjelent alábbi kötetek 6-6 példányát:

- A Komáromi Klapka György Múzeumhatodik évtizede
- Komárom, komáromiak, komáromi alakulatok a második világháborúban

Tekintettel arra, hogy a Komárom, komáromiak, komáromi alakulatok a második világháborúban című katalógust az NTKT NKA 505106/02601 pályázati azonosítójú pályázata keretében készítettük, kérem, küldjenek igazolást, hogy a kötelezpéldány leadását teljesítettük.

Az igazolást a kgym.emese@gmail.com email címre kérném.

Szeretném jelezni, hogy a Tatabányai József Attila Könyvtárnak, mint a megyei hatókörű könyvtárnak mindkét kiadványból 1-1 példányt már átadtunk.

Komárom, 2026. 02. 25.

Köszönettel:

Számadó Emese
múzeumigazgató

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
Kötelezpéldány és
Kiadványazonosító-kezelő Osztály
014 Budapest Szent György tér 4-5-6

2026 FEBR 27.

Komáromi Klapka György Múzeum
Szakmai beszámoló
Pályázati azonosító: 505106/02601

4. Egyéb látogatottság:

A Tatabányai SZC Kultsár István Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának két osztálya 32 és 34 fővel, illetve a Lélekarang csoport 18 fővel jelentkezett be kifejezetten ennek a kiállításnak a megtekintésére.

A Tatabányai SZC Kultsár István Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának két osztálya 25-25 fővel múzeumpedagógiai foglalkozáson vettek részt.

2026. 02. 21-én az Idegenvezetők Világnapja alkalmából számos múzeumpedagógiai rendezvény közül a múzeumi kincskeresés keretében a kiállításokban elhelyezett ládákat kellett a gyerekeknek megtalálniuk. A rendezvényen 219 fő látogatta meg a kiállítást.

A megnyitótól, 2025. 12. 04-től 2026. 04. 30-ig összesen 2457 fő tekintette meg a kiállítást.

A kiállítást 2026. november közepéig tervezzük fenntartani.

Komárom, 2026. 05. 05.

Számadó Emese
múzeumigazgató

